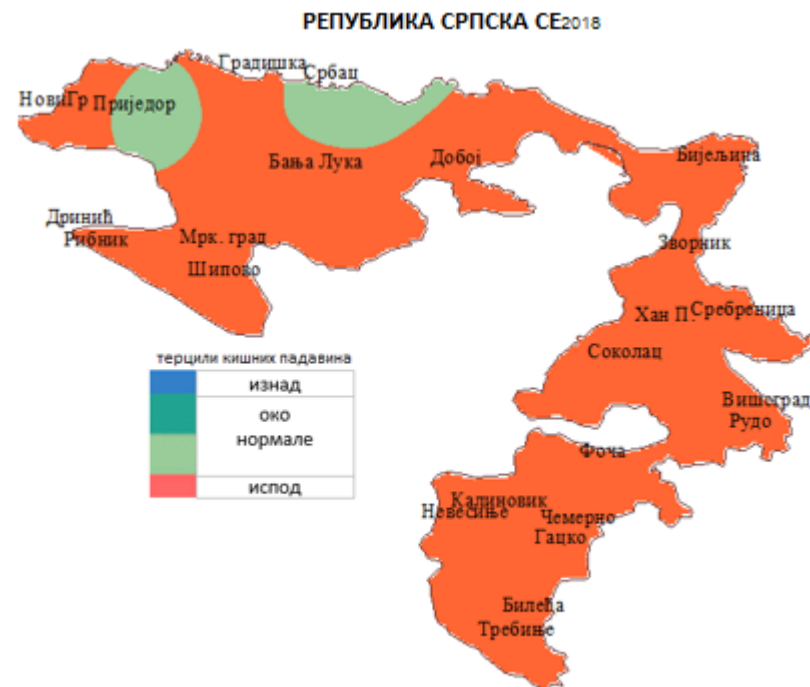
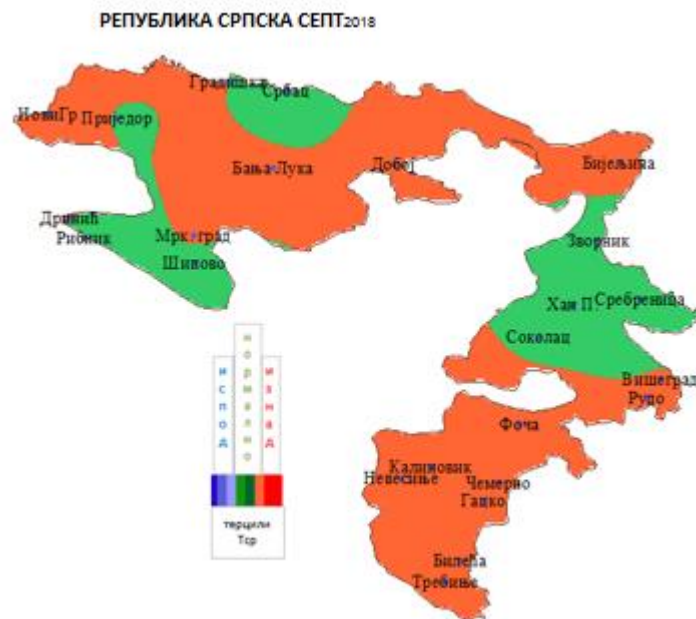

РЕПУБЛИКА СРПСКА

септембра 2018

- Тср за РС 16,4, што је за 0,9Ц изнад вишег.просјека оба реф периода (2001-2018;1951-2018);
- према терцилима: изнад опсега нормале, према перцентилима на граници нормално/топло.
 - Тср за РС у просеку, септембра мјесеца износи 15,5°C (нормално од 14,8 до 16,4ст реф 1951-2018 према перцентилима 0.25 и 0.75)
 - Према 1951-2018 најтоплије је било 2011 и 1987 кад је измјерено 18,8°C, најхладније 1996 са 12,3°C

Извјештај припремио/ла:

Нада Рудан

Rudan Nadan ХИЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ-ОДСЈЕК ЗА КЛИМАТОЛОГИЈУ

ПРОСТОРНА РАСПОДЈЕЛА ТЕРЦИЛ КАТЕГОРИЈА КИШЕ СЕПТЕМБАР 2018 (РЕФ2001-2018)

- Највећа мјесечна количина падавина је била у Мраковици (111мм); највећа дневна количина 46.8мм Гацко (8. дана сеп)
- Количина кише за Р.Српску, у просеку, за већину крајева испод normale 1951-2018

(слаба до умерена суша)

Средња температура ваздуха из термина у 7,14,21 сати (T_{cp}) износила је од 12.50 °C (Хан Пијесак) до 20.70 °C (Требиње). Највиша измерена температура се кретала у распону T_{max} од 22.6 °C (Чемерно) до 35 °C (Вишеград) а најнижа, T_{min} од 8.4 °C Требиње до -6.3 °C Соколац. Љетњих дана је било највише у Требињу, 27 (а тропских до 14 (Вишеград). Дефицит количине падавина од -0.7%, Србац до -91.9%, Билећа (табела 4, слике 5 и 6).

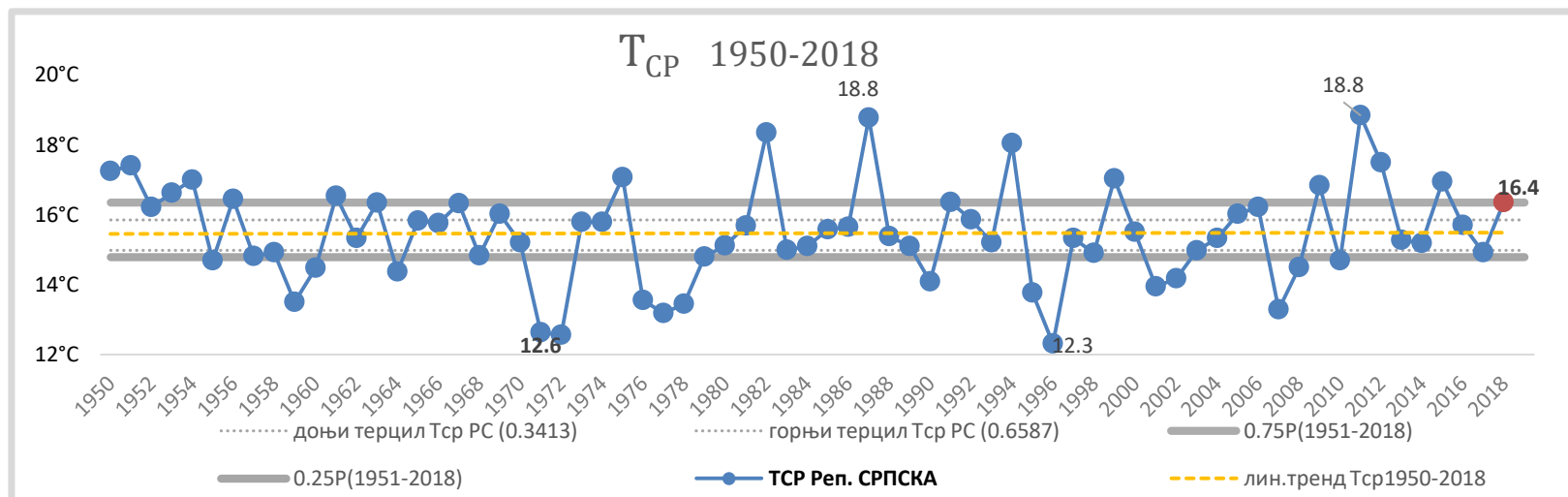
ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА

Осредњено за цијелу Републику, T_{cp} овог мјесеца текуће године, износи 16.4 °C што је за 0.9 °C изнад средње величине оба реф. периода (1951-2017 и 2001-2018) која износи 15.5 °C и представља категорију *на граници нормално/топло*. Опсег нормале је 15-15.8 према терцил категоријама што ову T_{cp} чини „изнад нормале“ док је према перцентилима T_{cp} 1951-2018 опсег нормале 14.8-16.4.

Најтоплије је било 2011 и 1987 кад је измјерено 18.8 °C, најхладније 1996 12.3 °C

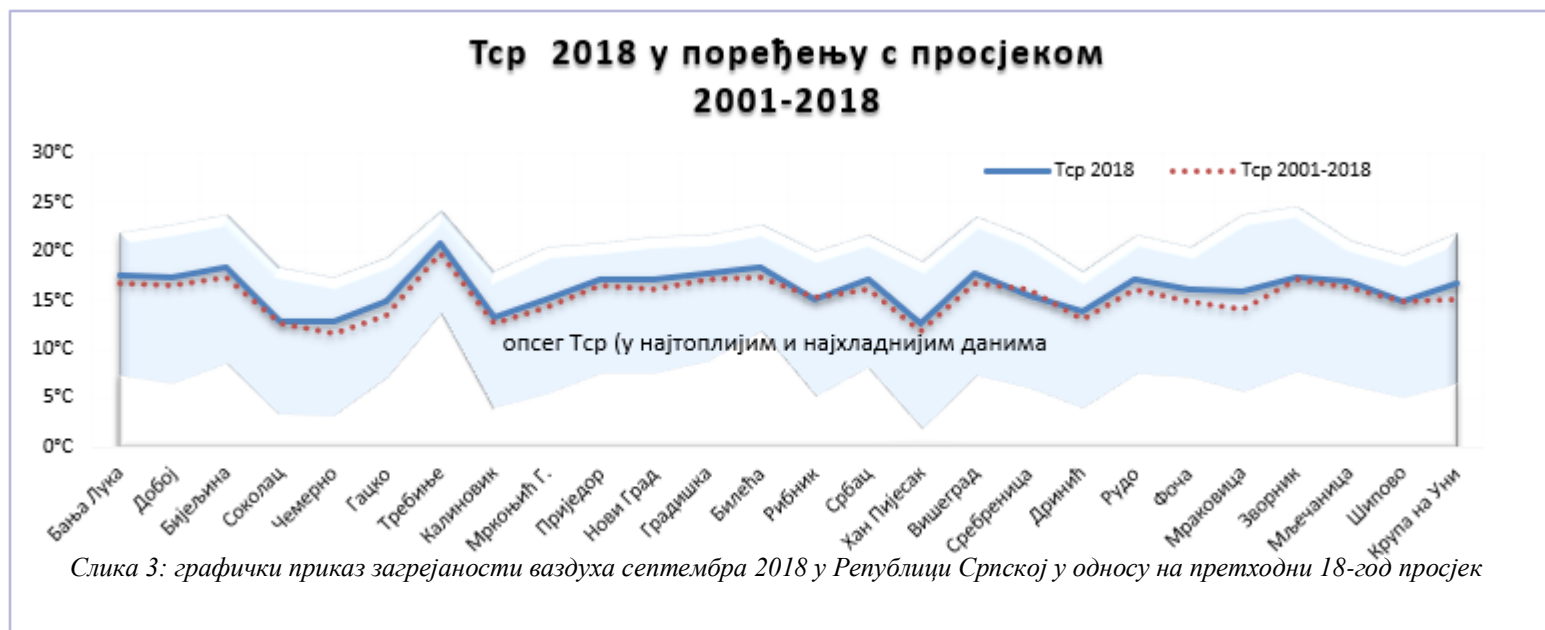
Табела 1: Екстремни временски услови (T_{cp}) 1951-2018

Најхладнијих 12	12.30	12.56	12.63	13.18	13.28	13.45	13.49	13.54	13.76	13.93	14.08	14.18
	1996	1972	1971	1977	2007	1978	1959	1976	1995	2001	1990	2002
Најтоплијих 12	18.83	18.78	18.35	18.04	17.49	17.40	17.24	17.07	17.03	16.99	16.94	16.83
	2011	1987	1982	1994	2012	1951	1950	1975	1999	1954	2015	2009

Слика 1: графички приказ линеарног тренда T_{CP} за Републику септембра јесеца, за појединачне године од 1950-2018 (испрекиданом жутом линијом); показује да нема измјена

Према средњој температури ваздуха T_{CP} (из 07,14,21H) међу седам најтоплијих година спадају: 2011 (18.8 °C) 1987 (18.78 °C) 1982 (18.35 °C) 1994 (18.04 °C) 2012 (17.49 °C) 1951 (17.40 °C) 1950 (17.24 °C; међу седам најхладнијих година су: 1996 (12.3 °C) 1972 (12.56 °C) 1971 (12.63 °C) 1977 (13.18 °C) 2007 (13.28 °C) 1978 (13.45 °C) 1959 (13.49 °C).

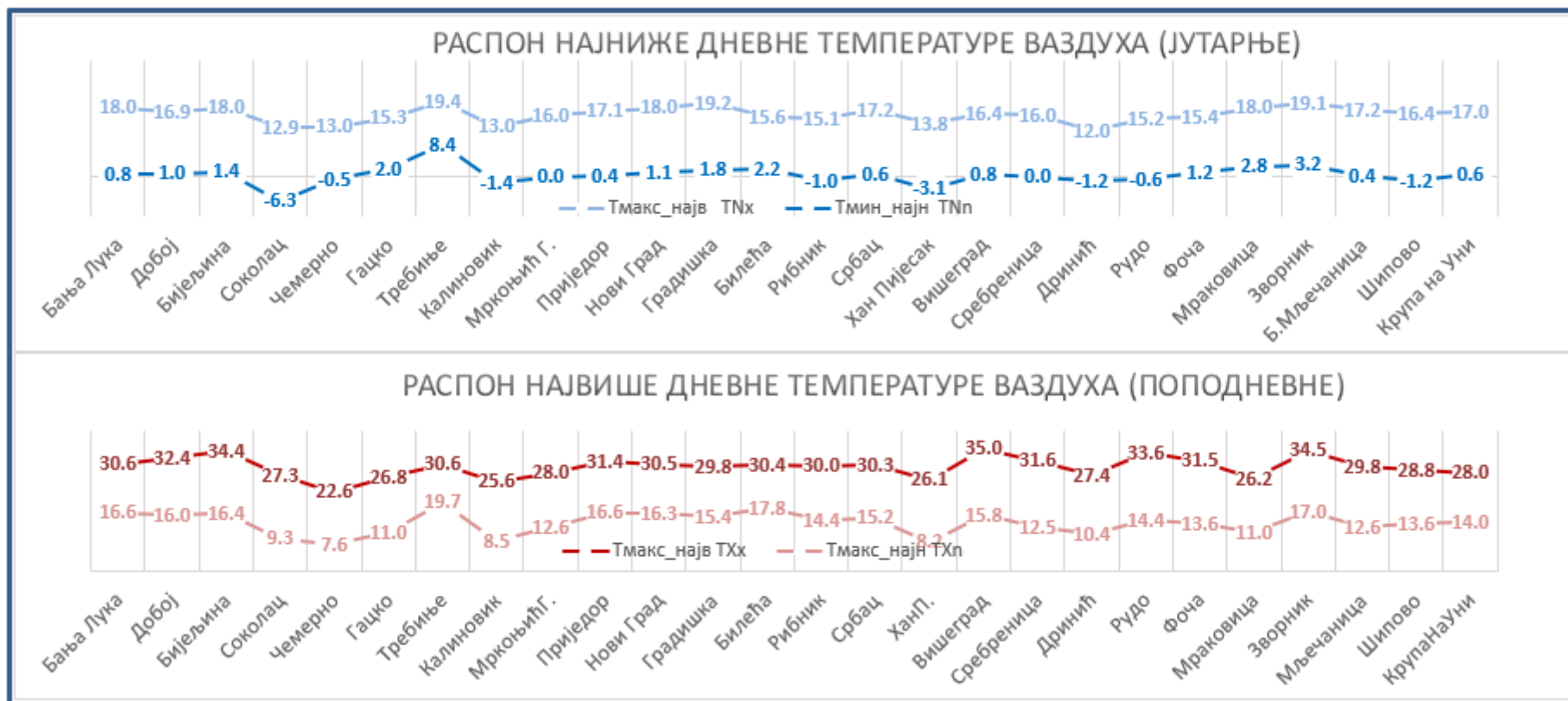
Слика 3: графички приказ загрејаности ваздуха септембра 2018 у Републици Српској у односу на претходни 18-год просјек

Табела 2: Тср средња температура ваздуха (7,14,21Н) **септембра 2018** на мјерним мјестима РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ са релевантним статистичким параметрима

Тср	средња	макс	датум макс	мини	датум мин	± (Тсрмин-Тсрмакс)	перцентил Р		Тср 2001-2018	разлика од вишег.про.	сума ефект тмп	T>=20	T>=25
Tm	mean	max	date of max	mini	date of min	anomaly	Percentile		Tm_av 2001-2018	anomaly2	Tmmom	T20	T25
Бања Лука	17.4	21.6	14	7.3	26	14.3	0.68	норм (мало топије)	16.7	0.7	522	13	0
Добој	17.2	22.6	1	6.6	26	16.0	0.70	норм (мало топије)	16.5	0.7	516	9	0
Бијељина	18.4	23.6	1	8.5	26	15.1	0.77	топло	17.4	1.0	551	19	0
Соколац	12.8	18.2	2	3.4	26	14.8	0.59	око норм+	12.5	0.3	384	0	0
Чемерно	12.7	17.1	2	3.2	25	13.9	0.80	топло	11.6	1.1	380	0	0
Гацко	14.8	19.2	2	7.2	25	12.0	0.84	топло	13.5	1.3	444	0	0
Требиње	20.7	24.0	2	13.7	26	10.3	0.76	топло	19.7	1.0	619	22	0
Калиновик	13.2	17.8	2	4.1	25	13.7	0.81	топло	12.6	0.6	394	0	0
Мркоњић Г.	15.1	20.2	1	5.6	26	14.6	0.73	норм (мало топије)	14.2	0.9	452	1	0
Приједор	17.0	20.7	15	7.5	26	13.2	0.65	око норм+	16.5	0.5	510	8	0
Нови Град	17.0	21.3	12	7.6	26	13.7	0.79	топло	16.0	1.0	510	7	0
Градишка	17.7	21.4	21	8.9	26	12.5	0.66	око норм+	17.1	0.6	532	16	0
Билећа	18.3	22.5	12	11.8	25	10.7	0.78	топло	17.4	0.9	548	8	0
Рибник	15.0	19.8	2	5.4	26	14.4	0.44	око нормале-	15.2	-0.2	449	0	0
Србац	17.0	21.5	1	8.1	25	13.4	0.70	норм (мало топије)	16.0	1.0	509	5	0
Хан Пијесак	12.5	18.8	1	2.1	26	16.7	0.63	око норм+	11.8	0.7	374	0	0
Вишеград	17.6	23.3	1	7.4	26	15.9	0.70	норм (мало топије)	16.6	1.0	528	10	0
Сребреница	15.4	21.2	1	6.1	25	15.1	0.34	око нормале-	16.0	-0.6	462	2	0
Дринић	13.8	17.9	14	4.1	26	13.8	0.70	норм (мало топије)	12.9	0.9	414	0	0
Рудо	17.1	21.4	1	7.6	26	13.8	0.70	норм (мало топије)	16.1	1.0	513	8	0
Фоча	16.1	20.2	2	7.2	26	13.0	0.83	топло	14.9	1.2	483	5	0
Мраковица	15.9	23.5	11	5.8	26	17.7	0.88	топло	14.0	1.9	477	5	0
Зворник	17.2	24.4	1	7.8	26	16.6	0.53	око норм+	17.1	0.1	514	5	1
Мљечаница	16.8	20.9	12	6.3	26	14.6	0.66	око норм+	16.2	0.6	503	4	0
Шипово	14.9	19.5	1	5.1	26	14.4	0.52	око норм+	14.9	0.0	446	0	0
Крупа на Уни Невесине	16.7	21.7	21	6.6	26	15.1	0.86	топло	15.0	1.7	501	3	0

Табела 3: екстремне дневне температуре Тмакс и Тмин са својим највишим, средњим и најнижим вриједностима, **септембра 2018**, Република Српска

Тмин Tn	средња вр. <i>mean</i>	макс <i>max</i>	датум макс <i>date of max</i>	мин <i>mini</i>	датум мин <i>date of min</i>	Тмакс Tx	средња вр. <i>mean</i>	макс <i>max</i>	датум макс <i>date of max</i>	мин <i>mini</i>	датум мин <i>date of min</i>	TX>= 25 <i>SU25</i>	TX>=30 <i>TR30</i>
Бања Лука	11.5	18.0	2	0.8	26	Бања Лука	25.7	30.6	1	16.6	25	20	4
Добој	11.3	16.9	1	1.0	27	Добој	25.7	32.4	1	16.0	26	22	4
Бијељина	12.1	18.0	3	1.4	27	Бијељина	26.7	34.4	1	16.4	25	22	8
Соколац	5.9	12.9	3	-6.3	27	Соколац	21.7	27.3	2	9.3	25	6	0
Чемерно	8.4	13.0	3	-0.5	27	Чемерно	18.7	22.6	21	7.6	25	0	0
Гацко	8.7	15.3	4	2.0	27	Гацко	22.3	26.8	2	11.0	25	7	0
Требиње	15.7	19.4	4	8.4	27	Требиње	27.6	30.6	2	19.7	25	27	2
Калиновик	7.5	13.0	3	-1.4	27	Калиновик	20.4	25.6	1	8.5	25	3	0
Мркоњић Г.	10.3	16.0	1	0.0	27	Мркоњић Г.	23.4	28.0	1	12.6	25	14	1
Приједор	11.4	17.1	3	0.4	26	Приједор	25.5	31.4	12	16.6	25	19	1
Нови Град	11.7	18.0	3	1.1	26	Нови Град	24.7	30.5	12	16.3	26	18	1
Градишка	12.4	19.2	3	1.8	27	Градишка	24.8	29.8	12	15.4	24	19	0
Билећа	11.4	15.6	3	2.2	28	Билећа	27.1	30.4	12	17.8	25	24	2
Рибник	8.5	15.1	2	-1.0	27	Рибник	24.6	30.0	19	14.4	29	18	1
Србац	11.5	17.2	3	0.6	26	Србац	25.2	30.3	12	15.2	24	18	3
Хан Пијесак	7.7	13.8	1	-3.1	27	Хан Пијесак	19.9	26.1	1	8.2	25	2	0
Вишеград	10.9	16.4	1	0.80	27	Вишеград	27.8	35.0	2	15.8	25	24	14
Сребреница	10.6	16.0	3	0.0	27	Сребреница	23.6	31.6	1	12.5	25	15	1
Дринић	7.8	12.0	3	-1.2	27	Дринић	22.7	27.4	18	10.4	26	13	0
Рудо	10.1	15.2	1	-0.6	27	Рудо	26.6	33.6	2	14.4	25	22	7
Фоча	11.1	15.4	3	1.2	27	Фоча	25.1	31.5	2	13.6	24	22	3
Мраковица	12.9	18.0	12	2.8	26	Мраковица	20.4	26.2	10	11.0	25	3	0
Зворник	12.6	19.1	4	3.2	28	Зворник	25.7	34.5	1	17.0	24	20	2
Б.Мљечаница	11.6	17.2	5	0.4	26	Б.Мљечаница	24.0	29.8	12	12.6	26	15	0
Шипово	9.0	16.4	2	-1.2	27	Шипово	23.9	28.8	23	13.6	25	18	0
КрупаНаУни	11.0	17.0	3	0.6	26	Крупа на Уни	23.20	28.0	12	14.0	25	14	0
ОР	5.9 <i>Соколац</i>	12.0 <i>Дринић</i>	3	-6.3 <i>Соколац</i>	27	ОР	18.7 <i>Чемерно</i>	22.6 <i>Чемерно</i>	21 <i>Чемерно</i>	7.6 <i>Чемерно</i>	25 <i>Чемерно</i>	0.0 <i>Чемерно</i>	0.0 <i>Соколац</i>
1P	15.7 <i>Требиње</i>	19.4 <i>Требиње</i>	4	8.4 <i>Требиње</i>	27	1P	27.8 <i>Вишеград</i>	35.0 <i>Вишеград</i>	2 <i>Вишеград</i>	19.7 <i>Требиње</i>	25 <i>Требиње</i>	27.0 <i>Требиње</i>	14.0 <i>Вишеград</i>

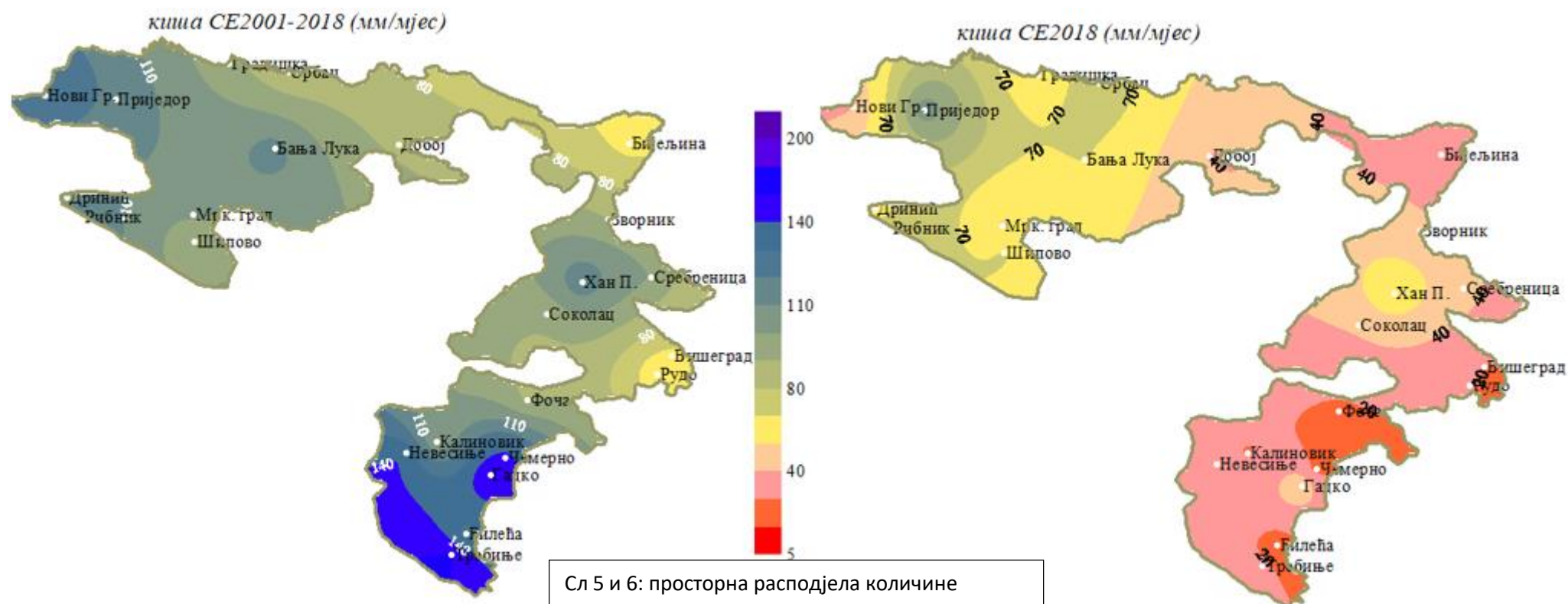
Слика 4: графички приказ Тмини/Тмакс дневне температуре ваздуха 09-2018 у Републици Српској

Најхладнији дан септембра- 2018 је био 25-ти са измјерених Тмакс 7.6°C Чемерно, док је најтоплији био 2. дан протеклог мјесеца са 35.0°C степени Целзјусових на станици Вишеград. Апсолутно колебање (Тмин-Тмакс) је било максимално у Вишеграду, 34 степена. Број дана са Тмакс изнад 30°C (тропски дани) кретао се од 1 до 14 дана: Бања Лука 4, Добој 4, Бијељина 8, Требиње 2, Приједор 1, Нови Град 1, Билећа 2, Рибник 1, Србац 3, Вишеград 14, Рудо 7, Фоча 3, Зворник 2 дана .

КОЛИЧИНА ПАДАВИНА СЕПТЕМБРА 2018

Табела 4: кишне падавине

	укупна кол.пад 2018	дневни макс	датум макс	перцентил	категорија	СР.КОЛ 2001- 2018	ИНДЕКС	суф/деф%	%пад од норм	П>1	П>10	П>20	П>30	интензитет
	rainfall height	RX1day	date of max	P	P-categ.	prec2001- 2018	SPI	trend(%)	%PRCP	R1	R10	R20	R30	sdI
Бања Лука	70.3	28.9	8	0.2718	норм (мало сувље)	114	-0.61	-38.60	61	5	3	2	0	14.1
Добој	39.5	17.4	25	0.2462	суво	87.8	-0.69	-55.0	45	3	3	0	0	13.2
Бијељина	29.9	13.7	3	0.2218	суво	66.3	-0.77	-54.9	45.1	4	2	0	0	7.5
Соколац	43.1	18.2	8	0.1281	суво	92.4	-1.14	-53.3	47	6	2	0	0	7.2
Чемерно	14.1	6.5	25	0.04	врло суво	145	-1.76	-90.2	10	3	0	0	0	4.7
Гацко	56	46.8	8	0.2128	суво	150	-0.80	-62.7	37.3	3	1	1	1	18.7
Требиње	23.9	16.2	3	0.0734	врло суво	151	-1.45	-84.2	15.8	2	1	0	0	12.0
Калиновик	18.8	7.4	5	0.0317	врло суво	99.4	-1.86	-81.1	18.9	3	0	0	0	6.3
МркоњићГ.	53.3	20	25	0.2098	суво	102	-0.81	-47.7	52.3	6	2	1	0	8.9
Приједор	107	28.7	8	0.4345	око нормале-	118	-0.16	-10.0	90	6	5	3	0	17.8
Нови Град	39	17.2	25	0.1100	суво	129	-1.23	-69.70	30	5	2	0	0	7.8
Градишка	56.6	25.4	5	0.2779	норм (мало сувље)	92.3	-0.59	-38.60	61	6	2	1	0	9.4
Билећа	10.3	5.6	3	0.0683	врло суво	127	-1.49	-91.9	8.0	3	0	0	0	3.4
Рибник	80.1	26.2	2	0.2995	норм (мало сувље)	119	-0.53	-32.8	67.2	8	4	2	0	10.0
Србац	80.7	43.7	2	0.4962	око нормале-	81.3	-0.01	-1.0	99	5	3	1	1	16.1
ХанП.	66.5	21.9	25	0.1904	суво	118	-0.88	-43.5	57	5	3	2	0	13.3
Вишеград	19.8	8.2	25	0.0948	гр.суво -врло суво	67.6	-1.31	-70.7	29	4	0	0	0	4.9
Сребреница	46.4	19.3	5	0.1370	суво	99.8	-1.09	-53.5	47	5	2	0	0	9.3
Дринић	58.4	25.3	25	0.2702	норм (мало сувље)	104	-0.61	-44.1	55.9	6	2	2	0	9.7
Рудо	21.4	9.2	25	0.1045	суво	62.2	-1.26	-65.6	34	4	0	0	0	5.4
Фоча	17	13.3	25	0.0130	екстр. суво	88.6	-2.23	-80.8	19	3	1	0	0	5.7
Мраковица	111	33.8	2	0.3039	норм (мало сувље)	154	-0.51	-27.8	72.2	6	6	1	1	18.6
Зворник	43.4	18.5	3	0.2048	суво	90.2	-0.82	-51.9	48	5	3	0	0	8.7
Мљечаница	45	19	2	0.1458	суво	118	-1.05	-62.0	38.0	6	1	0	0	7.5
Шипово	70.9	35.2	25	0.3377	око нормале-	90.2	-0.42	-21.4	79	5	3	1	1	14.2
КрупаНаУни	50.5	17	25	0.1686	суво	124	-0.96	-59.3	41	5	2	0	0	10.1
Невесиње	30.1	11	25	0.0650	врло суво	139	-1.51	-78.3	22	5	1	0	0	6.0
ОР (мин)	10.3	5.6	3	0.0130	екстр. суво	62.2	-2.23	-91.9	8.0	2.0	0.0	0.0	0.0	3.4
	Билећа	Билећа	Фоча	Фоча	Рудо	Фоча	Билећа	Билећа	Требиње	Чемерно	Добој	Бања Лука	Билећа	
0,5Р (медијан)	45	18.5		0.19	суво	104	-0.9	-54.9	45.1	5.0	2.0	0.0	0.0	9.3
	Мљечаница	Зворник	ХанП.	ХанП.	Дринић	ХанП.	Бијељина	Бијељина	Бања Лука	Бијељина	Добој	Бања Лука	Сребреница	
1Р (макс)	111.0	46.8	8	0.5	око нормале-	154.0	-0.01	-1.0	99.3	8.0	6.0	3.0	1.0	18.7
	Мраковица	Гацко	Србац	Србац	Србац	Мраковица	Србац	Србац	Србац	Рибник	Мраковица	Приједор	Гацко	Гацко

Анализа периода *септембар 2017-септембар2018* показује да Република Српска у децембру, фебруару, марту и јуну има падавине значајно изнад вишегодишњег просјека 2001-2018, април и септембар 2018 значајно испод, док су остали мјесеци једнаки или близу вишегодишње величине (септембар, октобар и новембар2017; јануар, мај јул и август 2018. Дневни интензитет, као просторна мјерна збирно за Републику, према територији захваћеној падавинама , током 2018 био је изнад 20-27мм - временски оквир: мјесечна количина по укупним влажним данима током мјесеца (падавине изнад 0.99мм) док је већи интензитет, од ових био у данима септемаб-децембар /2017. године, иако се по мјесечној суми то не види. То је због чињенице да у Херцеговини до септембра, због модификованог средоземног режима падавина (сушна дуга љета) има мање падавина па нема доприноса за РС у том периоду, а који се види, опет, у периоду сеп-дец2017.

Учешће падавина на југу Српске, у односу на цијелу Српску, је изнад 70% у јесењем периоду.

